

6. SINIF

TÜRKÇE

BECERİ TEMELLİ YENİ NESİL SORU BANKASI

KONU TESTLERİ

*Her konu için ayrı ayrı
testler konunun pekiştirilmesini
sağlar.*

VIDEO ÇÖZÜM İÇİN
KAREKODU OKUTUNUZ.

KONU DEĞERLENDİRME SINAVI

*MEB Beceri Temelli Sorular ve 6. sınıf
kazanımları dikkate alınarak
hazırlanan sorulardır.*

BİLHAN UĞURLU

HARUN GÜNDOĞDU

PINAR KISACIK

AHMET KOÇ

ADNAN ŞAHİN

KADİR UZUN

EMRAH TURGUT

İBRAHİM ÇELİK

BURAK KESKİN

FATMA CANSEL SUNGUR

ABDULKADİR UÇKAN

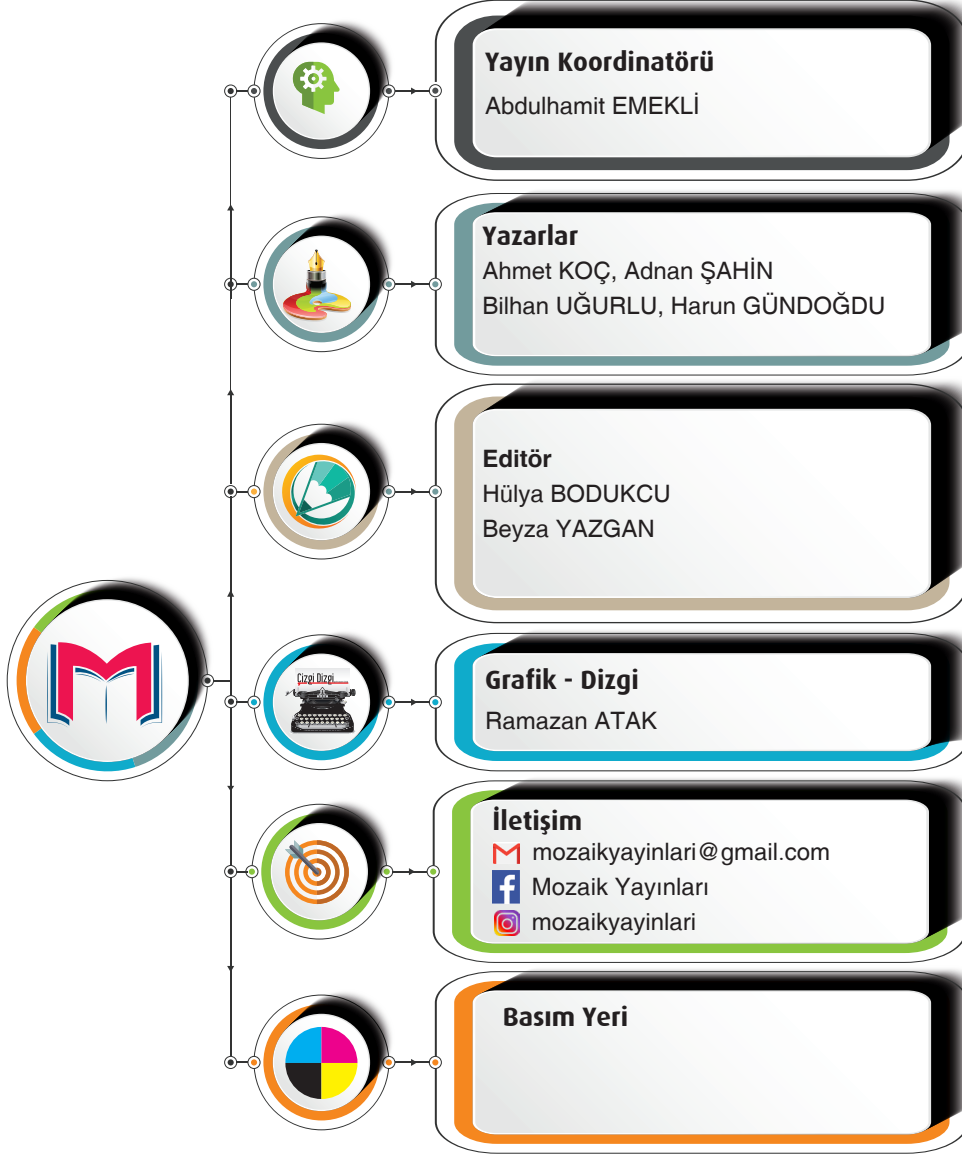
Copyright ©

Bu kitabın her hakkı yayınevine aittir.

Hangi amaçla olursa olsun bu kitabın tamamının ya da bir kısmının kitabı yayınlayan yayınevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır.

MT150424 – B4

ISBN: 978 – 625 – 7870 – 01 – 6

MOZAİK YAYINLARI

Ostim Mahallesi, Enerji Caddesi, 1207. Sokak 3/ C-D Ostim / Yenimahalle / ANKARA

İletişim: (0850) 302 20 90 - (0549) 814 44 13

SUNU

Sevgili Öğrenciler;

Eğitim modelinin güncellendiği; biyolojik, dijital ve fiziksel çağa doğru ilerlediğimiz bu süreçte sınavların amaç değil, araç olarak yapılandırılması söz konusu. Bu kapsamda “Liselere Giriş” ve diğer sınavlarda sizlerden sadece soru çözmeniz değil; günlük hayatla ilişkilendirme, problem çözme, sorgulama, analiz etme gibi üst düzey bilişsel becerileri kullanmanız istenmektedir.

Mozaik Yayınları olarak deneyimli ve fenomen kadromuzla soru bankalarımızı hazırlarken üst düzey bilişsel becerilerinizi geliştiren metin, tablo, grafik ve görsel anlama sorularını merkezine alan bir yaklaşımı benimsedik. Bu doğrultuda kitabımızı tamamen kazanımlara uygun ve basitten karmaşığa doğru hazırladık.

Mozaik Yayınları Soru Bankamızda **Kazanım Testleri ve KDS (Konu Değerlendirme Sınavı)** yer almaktadır.

Kazanım Testlerimiz Millî Eğitim Bakanlığı programında yer alan kazanımların tamamını karşılayan, farklı çeşitlilikle ve yeteri kadar soru içeren bölümümüzdür. Bu bölümdeki temel amaç; her bir kazanımı temel düzeyden üst düzeye doğru hiyerarşik biçimde kavratmaktır.

KDS (Konu Değerlendirme Sınavı) ise konu testlerinde özümlediğiniz kavram ve kazanımların iç içe geçtiği, birlikte analiz edildiği bölümdür. Bu bölümde; birden fazla kazanımın üst düzeyde daha bütüncül bir anlayışla harmanlandığı, MEB örnek sorularıyla bire bir uyumlu hâle getirildiği sorular bulunmaktadır. Bölümün temel amacı tüm kazanımların eksiksiz ve bir bütün olarak pekiştirilmesidir.

Bu eserimizde öncelikle deneyimli yazarlarımıza, ayrıca kitabımıza soruları ile katkı sağlayan **Halil KAYNAR, Seçil BEKEN, Ömer ULUTAŞ, Hasan KOÇ, Sunay ŞAHİN, Ali İhsan CAN, Mücahit ÖZASLAN, Nejdet GÖKÇE, Zeynal Abidin ELÇİ ve Alper DAĞ’a** ayrı ayrı teşekkür ederiz.

Kitabımızın öğretmenlerimizin değerli emeklerine bir destek, öğrencilerimizin değerli çalışmalarına bir kaynak olması umuduyla ...

Abdulhamit EMEKLİ
Mozaik Yayınları Koordinatörü

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM

☞ SÖZCÜKTE ANLAM

Sözcükte Anlam Özellikleri	7
Sözcükler Arası Anlam İlişkileri.....	11
Söz Öbekleri	15
Atasözleri.....	19
Deyimler	21
Konu Değerlendirme Sınavı	23

☞ CÜMLEDE ANLAM

Anlatımına Göre Cümleler	29
Cümlede Anlam İlişkileri.....	33
Cümlede Kavramlar ve Duygular	37
Cümle Yorumlama	39
Konu Değerlendirme Sınavı	41

2. BÖLÜM

☞ PARAGRAF

Ana Fikir	49
Konu-Başlık	53
Yardımcı Düşünce.....	55
Paragrafta Yapı.....	59
Metin Karşılaştırma	63
Anlatıcı Türleri/Hikâye Unsuru	65
Konu Değerlendirme Sınavı	67

☞ GÖRSEL, GRAFİK VE TABLO YORUMLAMA

Görsel Yorumlama	75
Grafik ve Tablo Okuma.....	95
Konu Değerlendirme Sınavı	99

☞ AKIL YÜRÜTME VE SÖZEL YETENEK

Akıl Yürütme ve Sözel Yetenek.....	117
Konu Değerlendirme Sınavı	129

3. BÖLÜM

☞ SÖZCÜK TÜRLERİ

İsim	139
Sıfat	141
İsim ve Sıfat Tamlamaları.....	145
Zamir	147
Edat, Bağlaç, Ünlem.....	151
Konu Değerlendirme Sınavı	153

☞ SÖZCÜKTE YAPI

Yapım ve İsim Çekim Ekleri	159
Basit, Türemiş ve Birleşik Kelimeler	163
Konu Değerlendirme Sınavı	167

4. BÖLÜM

☞ METİN TÜRLERİ VE SÖZ SANATLARI

Metin Türleri.....	175
Söz Sanatları.....	179
Konu Değerlendirme Sınavı	183

☞ YAZIM KURALLARI VE NOKTALAMA İŞARETLERİ

Büyük Harflerin, Sayıların, Birleşik Sözcüklerin Yazımı	189
Bazı Kelimelerin ve Eklerin Yazımı	191
Yazımı Karıştırılan Sözcükler	193
Noktalama İşaretleri	195
Konu Değerlendirme Sınavı	199

☞ YANIT ANAHTARI

Yanıt Anahtarı	205
----------------------	-----

1. BÖLÜM

☞ SÖZCÜKTE ANLAM

- ✓ Sözcükte Anlam Özellikleri
- ✓ Sözcükler Arası Anlam İlişkileri
 - ✓ Söz Öbekleri
 - ✓ Atasözleri ve Deyimler

☞ CÜMLEDE ANLAM

- ✓ Anlatımına Göre Cümleler
 - ✓ Cümlede Anlam İlişkileri
- ✓ Cümlede Kavramlar ve Duygular
 - ✓ Cümle Yorumlama

1. BÖLÜM 11 AŞAMADA TAMAMLANIYOR.

1. Aşama

Sözcükte
Anlam
Özellikleri

2. Aşama

Sözcükler
Arası Anlam
İlişkileri

3. Aşama

Söz
Öbekleri

6. Aşama

Anlatımına
Göre
Cümleler - 1

5. Aşama

Sözcükte Anlam
Konu
Değerlendirme
Sınavı

4. Aşama

Atasözleri
ve Deyimler

7. Aşama

Anlatımına
Göre
Cümleler - 2

8. Aşama

Cümlede
Anlam
İlişkileri

9. Aşama

Cümlede
Kavramlar ve
Duygular

11. Aşama

Cümlede
Anlam
Konu Değerlen-
dirme Sınavı

10. Aşama

Cümle
Yorumlama

ABC

TEST

1

SÖZCÜKTE ANLAM

Sözcükte Anlam Özellikleri - 1

1. Bir sözcüğün söylendiğinde akla gelen ilk anlamına “gerçek anlam” denir. Eğer sözcük gerçek anlamını yitirip yeni bir anlam kazanırsa bu yeni anlama “mecaz anlam” denir.

Buna göre aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi gerçek anlamının dışında kullanılmıştır?

- A) Bu ince davranışlarıyla herkesin gönlünü aldı.
 B) Dolabındaki kitapları boş kutulara yerleştirdi.
 C) Elektrik faturası fazla gelince babam çok sinirlendi.
 D) Kardeşim oyuncaklarının çoğunu kırmış.

2. I. Bu konuşmalar bizim için bir kuru gürültüden ibaretti.
 II. Son zamanlarda maruz kaldığımız bu haksızlığa kimse ses çıkarmadı.
 III. Fenerbahçe bu maçta da bir penaltıyı gole çeviremedi.
 IV. Kendimizi birden küçük bir mumla aydınlatılmış odada bulduk.

Bu cümlelerdeki altı çizili sözcüklerin anlam özellikleri sırasıyla hangi seçenekte doğru verilmiştir?

	I	II	III	IV
A)	Gerçek	Mecaz	Terim	Gerçek
B)	Mecaz	Gerçek	Terim	Gerçek
C)	Gerçek	Mecaz	Mecaz	Terim
D)	Mecaz	Gerçek	Terim	Mecaz

Mozaik

Yayınları

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “kurmak” sözcüğü karşısında verilen anlama uygun kullanılmamıştır?

Cümle	Anlam
A) Yeni aldığımız mobilyaları güç de olsa kurmayı başardık.	Bir şeyi oluşturan parçaları birleştirerek bütün durumuna getirmek, monte etmek
B) Mahallenin çocukları için yapılacak bu güzel tesisi, buraya kuralım.	Yapmak, inşa etmek
C) Muhtar, kendisi ile çalışacak olan teşkilatı sonunda kurdu.	Belli bir işte beraber çalışacak kimseleri belirlemek
D) Dere kenarının yanına çadırlarımızı kurduk.	Sağlamak, oluşturmak

4. “O şarkıyı radyodan dinlemiştim.” cümlesindeki “dinlemek” sözcüğü akla gelen ilk anlamı olan “işitmek, kulak vermek” anlamıyla kullanılmıştır.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde altı çizili sözcük ilk anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Çoban, koyunların arkasından koşt.
 B) Bu işin arkasında da onun parmağı çıkar.
 C) Ona kaldıramayacağı kadar ağır sözler söyledi.
 D) Odada keskin bir sirke kokusu vardı.

5. “Hakan, sınavlardan düşük not alınca derslerden çok soğumuştur.” cümlesindeki “soğumak” sözcüğü gerçek anlamından tamamen uzaklaşarak “birine karşı eski isteği, ilgisi, sevgisi kalmamak” anlamında kullanılmıştır.

Buna göre aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi gerçek anlamıyla kullanılmamıştır?

- A) Mutfakta dağ kadar bulaşık birikmişti.
 B) Herkes temiz ve yeşil bir yerde yaşamak ister.
 C) Gölgesinde dinlenebilmek için ağaçları korumalıyız.
 D) Olay o kadar tazeydi ki etkisi hâlâ sürüyordu.

6. “Gelme” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde “varlığını sürdürmek, intikal etmek” anlamında kullanılmıştır?

- A) Birçok tarihî yapıt günümüze kadar gelmiştir.
 B) Kahve, Türkiye’ye Brezilya’dan geliyor.
 C) Merak etmeyin, Hasan’dan bize kötülük gelmez.
 D) Buranın havası hepimize daha iyi geldi.

7. Hemen her kültürde olan ve her yaştan insana hitap eden makarna, şüphesiz ki dünyanın en sevilen yemeklerinden biri. Buna rağmen ilginç bir şekilde makarnanın tarihi, gizemli bilgiler ile dolu. İtalyanlara göre makarna, milattan önce 3-7. yüzyıllar arasında yaşayan Etrüsk Uygarlığı’nda keşfedilmiş. Çinlilere göre ise makarnanın keşfi 1. yüzyıla kadar dayanıyor.

Anlamlar:

- Bir topluma veya halk topluluğuna özgü düşünce ve sanat eserlerinin bütünü
- İlgi uyandıran, ilgi ve dikkat çekici olan, entesan
- Var olduğu bilinmeyen bir şeyin ortaya çıkarılması

Buna göre metinde geçen aşağıdaki sözcüklerden hangisinin anlamı verilmemiştir?

- A) Keşif
 B) Kültür
 C) Uygarlık
 D) İlginç

8. Bir sözcüğün cümle içerisinde birden fazla anlama gelecek şekilde kullanılmasına “çok anlamlılık” denir.

Buna göre “oynamak” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde;

- Vakit geçirmek, eğlenmek,
- Bir temsilde rol almak,
- Sarsılmak, yerinden oynamak

anlamlarından herhangi biriyle kullanılmamıştır?

- A) Heyelanda bütün evlerin temeli yerinden oynadı.
 B) Halkın sağlığıyla oynayan gıda üreticisi suçüstü yakalandı.
 C) Kemal Sunal; hayatı boyunca 82 filmde, 10’dan fazla tiyatro oyununda oynamıştır.
 D) Çocuklar çimenlerin üzerinde oynuyor, kuzular da otliyordu.

ABC

TEST

2

SÖZCÜKTE ANLAM

Sözcükte Anlam Özellikleri - 2

1. Eski köye yeni âdet getirmenin herkesçe takdir topladığı bir dönemde yaşıyoruz. Çünkü devir “.....” devri. Bugün kurulan küçük işletmelerden köklü işletmelere kadar her kurum için başarı ve devamlılığın yolu bundan geçer.

Bu metinde boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi en uygundur?

- A) yenilikçilik B) gerçeklik
C) geleneksellik D) alışılmışılık

3.

Bir sözcüğün birden fazla anlama gelecek şekilde kullanılmasına “çok anlamlılık” denir.

Buna göre,

- I. Hava kararmaya başlarken okuldan çıktık.
II. Bu kadar az kumaştan bu pantolon çıkmaz.
III. Durup dururken arkadaşına borçlu çıktım.
IV. Alışveriş merkezi çok kalabalıktı, hemen oradan çıktık.

cümlelerinden hangilerinde “çıkma” sözcüğü aynı anlamda kullanılmıştır?

- A) I ve II B) I ve IV
C) II ve III D) III ve IV

2. “Gövde” sözcüğünü “bitki bilimi” alanındaki terim anlamıyla cümle içinde kullanmak isteyen bir öğrenci aşağıdakilerden hangisini söyleyebilir?

- A) Elif, sınıf başkanlığı seçim sürecinde âdeta gövde gösterisi yaptı.
B) Adamın gövdesi o kadar uzundu ki sanki herkes ona aşağıdan bakıyordu.
C) Mersin’de bin yıllık zeytin ağacının gövdesine yapılan saldırıda üç sanık tutuklandı.
D) İsim ve fiil köklerine yapım ekleri getirilerek türetilen sözcüklere “gövde” denir.

4. “Bu dertten kurtulmanın bir yolunu bulamadı.” cümlesinde “yol” kelimesi gerçek anlamından uzaklaşarak mecaz anlam kazanmıştır.

Aşağıdaki altı çizili kelimelerin hangisinde buna benzer bir kullanım vardır?

- A) Biletleri maç saatinden önce almadığımız için hakkımız yandı.
B) Apartmanımızda beslediğimiz Pamuk, tam beş yavru doğurdu.
C) Denizin en derin noktasına doğru yola koyulduk.
D) Dedemin kulağı gittikçe az duymaya başladı.

Sözcükte Anlam Özellikleri - 2

5. • Adam, köklerini araştırmak için köye gelmiş.
• Fidanların kökü çürümeye başlamış.
• Sözcüğün kökü bulunurken sondan başa doğru ekler çıkarılır.
• Fırtına, o kadar şiddetliydi ki ağaçları kökünden söktü.

Bu cümlelerde geçen “kök” sözcüğü kaç farklı anlamda kullanılmıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

6. Sözcüğün gerçek anlamından tamamen sıyrılarak yeni bir anlam kazanmasına mecaz anlam denir.

Bu bilgilere göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde “elektrik” sözcüğü mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) Gece vakti yine elektrikler kesildi.
B) Konuşan çocuktan hiç elektrik alamadım.
C) Elektrik, iletken nesnelerden geçebilir.
D) Elektrik faturası çok kabarık geldi.

7. Bilim, sanat, spor ya da bir meslek dalıyla ilgili özel veya belirli bir kavramı karşılayan sözcüklere terim anlamlı sözcükler denir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde terim anlamlı bir sözcük vardır?

- A) Bütün komşular bizim evde toplanmış.
B) Yemeğin kokusunu alınca çalışmayı bıraktım.
C) Uyak, şiirde kullanılan ahenk unsurlarındandır.
D) Evimizin önündeki bozuk yollar onarılıyor.

8. I. Zarar görmemek, varlığını korumak, hasar görmemek
II. Güç bir duruma katlanmak, sabretmek
III. Bir yere yaslanmak, kendini dayamak

“Dayanmak” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde numaralanmış anlamlarından herhangi biriyle kullanılmamıştır?

- A) Arabayı bu kadar ağır koşullarda kullanmasına rağmen araba iyi dayanıyor.
B) Onun bu tavırlarına daha fazla dayanamadım, her şeyi bir bir söyledim.
C) Perihan abla ile geçmişe dayanan uzun bir dostluğumuz vardı.
D) Sokağın başındaki elektrik direğine sırtını dayamış, beni bekliyordu.

9. “Başarıyı önleyecek engelleri kaldırdığın zaman
I

başarı kendiliğinden gelir.” diye düşünen Atatürk, başarısızlık diye bir şey tanımazdı. Ülkenin üzerine kara

II
bulutların çöktüğü, herkesin umutsuzluk içine düş-

III
tüğü işgal yıllarında bile o, umutsuzluğa düşmeye-
rek Kurtuluş Savaşı’nı başlatma cesaretini gösterdi.

IV

Numaralanmış sözcüklerden hangisi somut anlamlıdır?

- A) I B) II C) III D) IV

ABC

TEST

3

SÖZCÜKTE ANLAM

Sözcükler Arası Anlam İlişkileri - 1

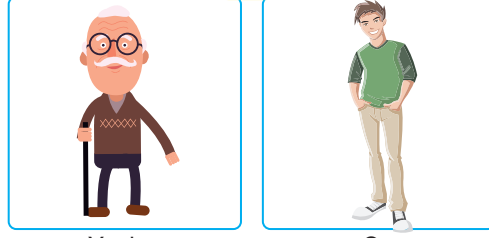
1. Aşağıdaki kelimelerin zıt anlamları ve görselleri verilmiştir.

I

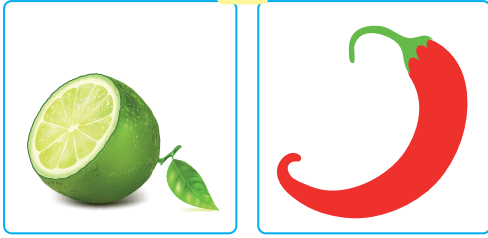
Şişman ← → Zayıf

II

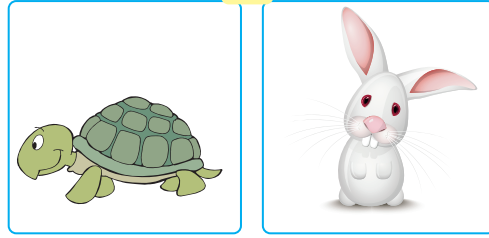
Yaşlı ← → Genç

III

Ekşi ← → Acı

IV

Yavaş ← → Hızlı

Buna göre hangisinin zıt anlamlısı yanlış gösterilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV

2. Günümüzde çok zayıf olup kilo almak isteyenlerin sayısı az değil.

Bu cümlede yer alan “zayıf” sözcüğünün eş anlamlısı aşağıdaki cümlelerin hangisinde kullanılmıştır?

- A) Bu kadar cılız bir atın bırak birinci olmayı koşuyu tamamlayabileceğini sanmıyorum.
B) Uzayda başı boş dolaşan bu atıkların ülkemize düşme olasılığı az da olsa var.
C) Küçük çocukların anne babalarının izni olmadan alana girmesi yasaklanmış.
D) Türk ulusu, tarih boyunca düşkün ve onursuz bir yaşamı asla kabul etmemiştir.

3. • Hâkimin kararından sonra bütün salon onu ayakta alkışladı.
• Burada yaşanan hatıralar, gün gelir mutlaka su üstüne çıkar.
• Yüzüne gelen yağmur damlasını cebinden çıkardığı mendille sildi.
• Rüzgâr çıkmadan önce teknesiyle denizde sakince dolaşıyordu.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümlelerdeki altı çizili sözcüklerden herhangi birinin eş anlamlısı olarak kullanılamaz?

- A) Surat B) Yargıç
C) Anı D) Afet

4. Otuz yıl önceydi. Toprak ana, beni şefkatli kollarına aldığı anda yani henüz hiçbir şeyden haberi olmayan toy bir fidanken hayaller kurardım. Kocaman boyuma ve dallarıma çevremdekilerin hayran bakışlarını görür, içimde ince bir gurur duyardım. Bunların hiçbirisi olmadı tabii. Ne hayalini kurduğum uzun bir boyum ne de kocaman dallarım oldu. Mutluydum ama...

Aşağıdakilerden hangisinde bu metindeki altı çizili sözcüklerden herhangi birinin zıt anlamlısı kullanılmamıştır?

- A) Söylenen sözlerin büyüklüğü yarın başımızı ağrıtabilir.
- B) Arkadaşlar arasında kısa çöpü çeken, masadaki hesabı ödedi.
- C) Eve geldiğinde saat onu geçiyordu, sonra odasına gidip uyudu.
- D) Okuldaki tecrübeli öğretmenler, yeni gelenlere yol gösterir.

5.

Yazılışları farklı, anlamları aynı olan sözcüklere eş anlamlı sözcük denir. Örneğin "beyaz" sözcüğünün eş anlamlısı "ak"tır.

- Köyün çoğu fakir ve kıt kanaat geçinen insanlardı.
- Babasının verdiği bu görevi çok sevmişti.
- Muhtaç olduğun kudret damarlarındaki asil kanada mevcuttur.

Bu cümlelerde yer alan altı çizili kelimelerin eş anlamlılarını aşağıdaki cümlelerden hangisinde kullanılmamıştır?

- A) İstiklal Marşı'nı ezberlemek için gece gündüz çalışıyor.
- B) Türk milleti olarak gücümüzü bütün dünyaya kaptırdık.
- C) Böyle güzel bir vazifeyi yerine getirmek benim için bir onurdur.
- D) Yoksul bir ailede büyümek beni daha mücadeleci yapmıştır.

6. Aşağıdaki cümlelerde yer alan altı çizili sözcüklerden hangisinin Türkçe karşılığı yay ayaç içerisinde yanlış gösterilmiştir?

- A) Anneme kardeşimle güzel bir blender (karıştırıcı) beğendik.
- B) Oyun parkındaki şova (gösteri) çok sayıda izleyici katıldı.
- C) Dün bütün gün online (kullanım dışı) olmana rağmen bana hiç yazmadın.
- D) Otelin dizaynını (tasarım) ünlü bir mimarlık şirketi üstlenmiş.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eş sesli sözcükler bir arada kullanılmıştır?

- A) Yüzündeki bu tebessümü yüzyıl geçse de asla unutmayacağım.
- B) Hiç kimse, ilk başarısızlıkta olumsuz düşüncelere kapılmamalı.
- C) Kitap okumak, insanı gündelik sıkıntılarından ve çeşitli problemlerden uzaklaştırır.
- D) Kaz gelecek yerden tavuk esirgenmezmiş.

8.

Yazılışları farklı, anlamları aynı olan sözcüklere eş anlamlı sözcükler denir.

Bu bilgiye göre "Zengin insanlar, cömert olmadıkça huzura erişemez." cümlesindeki altı çizili sözcüğün eş anlamlısı aşağıdaki cümlelerin hangisinde vardır?

- A) Fakirlik bir türlü yakamı bırakmadı.
- B) Zenginin malı züğürdün çenesini yorarmış.
- C) Varsıl bir aileden geldiğini söylüyordu.
- D) İnsanların hayattaki en büyük amacı çalışmaktır.

ABC

TEST

4

SÖZCÜKTE ANLAM

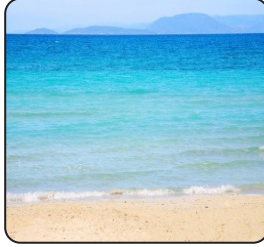
Sözcükler Arası Anlam İlişkileri - 2

1.

Yazılışları aynı fakat anlamları farklı olan sözcüklere **sesteş sözcük** denir. “Çay” sözcüğünün anlamlarından biri, çeşitli bitkilerin demlenmesinden sonra ortaya çıkan sıvıyken diğeri ise dereden büyük, ırmaktan küçük olan akarsudur.

Yüz

Deniz

Dal

Ekmek

Bu görsellerin altında yer alan sözcüklerin hangisinin eş seslisi (sesteş) yoktur?

- A) Yüz B) Deniz C) Dal D) Ekmek

Mozaik

Yayınları

2. Aşağıdakilerin hangisinde altı çizili sözcükler ile ilgili yanlış bir açıklama yapılmıştır?

Cümle	Açıklama
A) Yeryüzünün en büyük <u>kara</u> parçasına kıta denir.	Sesteş bir sözcüktür.
B) <u>İyimser</u> olmak da kötümser olmak da uygarlık gereğidir.	Zıt anlamlısı “kötümser”dir.
C) İlacın insan üzerindeki etkisini görmek için <u>derin</u> incelemeler yapmalıydı.	Eş anlamlısı “dip” sözcüğüdür.
D) Senin bu <u>kibar</u> ve sevecen tavırlarını beğeniyorum.	Zıt anlamlısı “kaba” sözcüğüdür.

3. Neden gülmesin gül gibi yüzler?

I II

Niçin ağlasın o güzel gözler?

Şu gördüğünüz rengârenk çiçek,

Sevdalı bülbül, arı, kelebek,

III

Tek diğeri bırakıp gidecek,

Vefasızlığa bakar ağlarım.

IV

Numaralanmış sözcüklerden hangisi eş sesli (sesteş) değildir?

- A) I B) II C) III D) IV

Sözcükler Arası Anlam İlişkileri - 2

4.

Eş anlamlı sözcükler, yazılışları ve okunuşları farklı olmasına rağmen aynı anlamı taşıyan sözcüklerdir.

(Soldan Sağa - Yukarıdan Aşağıya)

A	B	V	E	K	L	Y
L	İ	N	Y	A	N	T
U	R	F	A	Y	D	A
Z	E	O	B	G	S	O
M	Y	A	N	I	T	R

Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisinin eş anlamlısı bulmacada yoktur?

- A) Bugün yapılan sınavın cevapları daha verilmedi.
 B) Yüzüne hemen bir endişe çöker, öylece bakardı.
 C) Bu işin bize ne yararı var, hâlâ anlayamadım.
 D) Devlete ait olanları kişisel amaçlarla kullanmıyorsunuz.

6.

Anlam olarak birbirinin karşıtı olan sözcüklere zıt anlamlı sözcükler denir.

Bu bilgidен hareketle aşağıdaki cümlelerden hangisinde zıt anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır?

- A) Anadolu'da türküler günlük hayattan alınır.
 B) Tarih tekerrürden ibaret sayılmaz.
 C) Ozanlarımız övgüyü de yergiyi de iyi yapar.
 D) Can dostum, bize yarın mı geleceksin?

7.

Bu adamın her işi kapalıdır, kimse ne yaptığını bilemez.

"Açık" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu cümledeki "kapalı" sözcüğünün karşıtı olarak kullanılmıştır?

- A) Açık pencereden giren yağmur her yeri ıslatmıştı.
 B) Beren, kâğıtta açık yer kalmayacak şekilde her yeri doldurmuş.
 C) Ali; herkese açık konuşur, her zaman doğruları söyler.
 D) Açık kahverengi saçları rüzgârda bir o yana bir bu yana sallanıyordu.

8.

Kendine özgü bakışı, duruşu vardı Hasan dayımın. Mimikleriyle, bakışlarıyla konuşan, suskun bir kişiydi. Bilge mi desem yoksa mecnun mu bilemedim. İlginc fiziksel görünüşü, eğik yürüyüşü ve sürekli yalnız geçen yaşamı dikkatimi çekti.

Aşağıdakilerin hangisi metinde geçen altı çizili sözcüklerden herhangi birinin eş anlamlısı değildir?

- A) Gizemli
 B) Has
 C) Şahıs
 D) Hayat

5.

Al eline beni
 Kül edip ele beni.
 Seveceksen kendin sev
 Sevdirme ele beni.

Bu dizelerde altı çizili sözcüklerin arasında bulunan anlam ilişkisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eş anlamlılık
 B) Eş seslilik
 C) Zıt anlamlılık
 D) Mecaz anlamlılık

ABC

TEST

5

SÖZCÜKTE ANLAM

Söz Öbekleri - 1

1.

Doğadaki cansız varlıkların, hayvanların, makinelerin çıkardığı seslerin taklit edilmesiyle oluşan sözcüklere yansıma denir. Yansıma sözcükler mecaz anlamda kullanılamaz, mecaz anlam olarak kullanıldıklarında yansıma özelliğini kaybeder.

Buna göre,

- I. Yeni aldığım elbise, üstümde gıcır gıcır parlıyordu.
- II. Sınıftaki fısıltıların nereden geldiğini biliyorum.
- III. Suyun serinliği ve dinlendirici şırıltısı hepimizi mest etti.
- IV. Bu olay, Türk milletinin bağımsızlık duygusunu kamçılamıştır.

cümlelerinin hangilerinde yansıma sözcük yoktur?

A) I ve II	B) II ve III
C) I ve IV	D) III ve IV

3.

- I. Aşağı yukarı yirmi senedir burada yaşıyoruz.
- II. Ahmet bana, doğru dürüst bir şey söylemedi.
- III. Okulun bahçesini usul usul terk etti.

**Numaralanmış cümlelerdeki altı çizili ikilemeler ile aşağıdaki cümlelerde geçen ikilemeler yapı-
lış özelliklerine göre eşleştirildiğinde aşağıdaki-
lerden hangisi dışta kalır?**

- A) Uzun bir yolculuktan sonra evimize sağ salım vardık.
- B) Er geç senin o arabaya ne yaptığını öğreneceğim.
- C) Dün bahçeye kısa kısa fidanlar dikilmiş.
- D) Annem, sürekli abur cubur yemememi söylüyor.

2.

İnsan ---- ilerlemek, yenilenmek, yeni şeyler öğrenmek ister. Genelde ilk adımı atmakta zorlanır. İlk adımı atmadan ---- ilerleyemeyiz, olduğumuz yerde sayarız. Yaşam zordur ve ---- de zorlaşmaktadır. Ancak yaşamın güzel yanı her gün, her an ilk adımı atma şansını verme bonkörlüğüdür. Bu, bizlere bir armağandır.

Bu metinde boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) sürekli - oldukça - öyle
- B) hep - kesinlikle - böylece
- C) durmadan - çok - geçtikçe
- D) daima - asla - gittikçe

4.

Bu kadar protesto etmemize rağmen bir avuç insan dışında kimse bu olaya ses çıkarmadı.

Bu cümledeki altı çizili söz öbeğinin cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Basit kurallardan birkaçını aklına getirdi ve hemen işe koyuldu.
- B) Sana verilen bu kutsal görevi layıkıyla yaptığın için bütün ülke sana minnettar.
- C) Gelen faturaya itiraz etmedik diye bütün borcu ödemek zorunda kaldık.
- D) Mahalleye yeni taşınan insanlardan hiç kimse hoşlanmadı.

5. Romanları okurken her sanatçıyla farklı dünyalara yolculuğa çıktığınızı hissedeceksiniz. Her sanatçının belki aynı insanı, belki benzer bir olayı farklı algıladığını; dolayısıyla farklı yansıttığını göreceksiniz çünkü gerçeğin bir tek yüzü değil, binlerce yüzü var.

Bu metindeki “gerçeğin tek yüzü” ifadesiyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yorum farklılıklarından dolayı birçok sanatçının fikir belirtmesi
- B) Anlatılan olayların tek bir bakış açısıyla yansıtılması
- C) Sadece gerçek olayların çarpıcı bir dille anlatılması
- D) Olaylara farklı pencerelerden bakabilme yeteneğine sahip olmak

7. “Maysa ve Bulut” göçebe Türk kültürünü, doğal yaşamı, hayvanları, tabiatın dilini anlatan muhteşem bir çizgi film. Bir de bunun yanında “Doru, Rafadan Tayfa, Nasreddin Hoca, Mandalina” gibi birçok yeni çizgi film var. Bu çizgi filmler bizim öz toprağımızdan konular anlatıyor, biz gibi düşünüp biz gibi konuşuyor ve muhteşem bilgiler veriyor.

Bu metinde altı çizili söz öbeğiyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dünyada gerçekleşen olayları konu edinmek
- B) Ulusal konuları ele alıp onları işlemek
- C) Kalıcılığı yakalayıp evrensel boyutta düşünmek
- D) İnsan sevgisini konu alan olayların anlatılması

6. Hakan'ın verdiği bu görevi ister istemez yapacağız. Çünkü ona her durumda yanında olacağımıza dair söz verdik.

Bu metindeki altı çizili sözlerin yerine aşağıdakilerin hangisinde verilenler sırasıyla getirilebilir?

- A) oldum olası - en azından
- B) elimizde olmasa da - kaç zamandır
- C) mecburen - her zaman
- D) sonuna kadar - hiç olmazsa

8. Aziz Nesin ile ortaokul yıllarımda tanışmıştım. Eserlerindeki kahramanların çoğu günlük yaşantının içindeki insanlardı. Çok eğlenceliydi anlattıkları, bir kahramanı vardı ki sormayın! İnsan, onun hâline gülsün mü, ağlasın mı bilemezdi. “Bu kadar da olmaz!” derdiniz. Göz boyacılığının âlâsını yapıyordu. Ne kadar çetin vaziyetlerle karşı karşıya kalsa da her defasında dört ayak üstüne düşmeyi başarıyordu.

Bu metindeki altı çizili ifade ile anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) En tehlikeli durumlarda bile kazançlı çıkmak
- B) Bir işi yapmakta acele etmemek, yavaş görünmek
- C) İstediklerini elde etmek için her duruma başvurmak
- D) Hatası, yanlışlığı olan bir kimseyi yola getirmek

ABC

TEST

6

SÖZCÜKTE ANLAM

Söz Öbekleri – 2

1. Sanatçı, sazını eline alıp öbek öbek olmuş insanların arasına girdi. Hüzünlü bir şarkı söylemeye başlayınca salonun köşesinde duran genç öğretmen, ne olursa olsun diğer insanlar gibi salonu terk etmeyeceğini, yerinden kıpırdamayacağını ve sanatçıya saygısızlık etmeden onu dinleyeceğini belirtti.

Bu metindeki altı çizili sözlerin yerine aşağıdakilerin hangileri sırasıyla getirilebilir?

- A) Kümeleşen - en azından
B) Gruplaşan - her durumda
C) Toplanan - böylece
D) Bekleşen - bunun ardından

3. Bazı ikilemelerin oluşum şekilleri şöyledir:

- Zıt anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler
- Biri anlamlı, biri anlamsız sözcüklerden oluşan ikilemeler
- Aynı sözcüklerin tekrarlanmasıyla oluşan ikilemeler
- Eş anlamlı sözcüklerden oluşan ikilemeler

Buna göre aşağıdaki cümlelerde yer alan altı çizili ikilemelerden hangisinin oluşum şekli yukarıda verilenler ile ilgili değildir?

- A) Hafta sonu yapılacak düğüne hısım akraba kimi varsa davet etti.
B) Kadir'in sınıftaki herkese eften püften sebepler yüzünden küsmesini anlamıyorum.
C) Bu sanatta kalemi ağır ağır kullanmalısın ki her dokunuş yerine tam otursun.
D) Bu mesleği küçüklüğümde babamdan az çok öğrenmiştim.

2. 3D yazıcıların çalışma ---- şöyledir: İlk olarak üç boyutlu bir modeli, plastiği eriterek katmanlama teknolojisi ile direkt olarak üretmektedir. 3D yazıcı ile ---- yapabilmek için ilk olarak bir üç boyutlu objenin modellenmiş hâline ihtiyacımız vardır. Bunları da ---- rahatlıkla indirebilirsiniz.

Bu cümlelerde boş bırakılan yerlere, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerin hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) biçimi - şekil - kitaplardan
B) yöntemi - tüketim - dergilerden
C) prensibi - üretim - internetten
D) isteği - maket - telefondan

4. Farkındalık, dikkati yoğunlaştırmayı içeren bir yöntemdir. Farkındalıkta bilinçli olarak dikkatin geliştirilmesi söz konusudur. Kavrama ve anlama yetisi, açık olmak, tarafsız kalmak, yargılamamak, kişi ve olayların üzerinde durmamak, olduğu gibi kabul etmek gibi alışkanlıklar bir araya geldiğinde dikkatin yoğunlaşması sonucu huzurlu bir farkında olma durumunu kazanmak kolaylaşır.

Aşağıdakilerin hangisi metindeki altı çizili söz gruplarından herhangi birinin anlamını karşılamaz?

- A) Bir işe önem vermemek
B) Yansız davranmak
C) Bir şeye bağlanmak
D) Dürüst davranmak

5. Türk Dil Kurumu kuruluşundan bugüne; içinde bilim sanat terimleri sözlükleri, ağız araştırmaları, Türk dünyası destanları ve edebi metinlerin bulunduğu geniş bir yelpazede 1453'ü geçen eseri yayımlayarak bilim ve kültür dünyasına sunmuştur.

Bu cümlede altı çizili ifadenin karşıladığı anlam aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilimsel olan
- B) Çeşitlilik gösteren
- C) Çok okunan, bilinen
- D) Ortak yönleri olan

7. Hilal her gün bunu yapıyor. Artık Hilal'in bu yaptıkları kabak tadı vermeye başladı. Onu güzel bir şekilde uyarmama rağmen beni anlamıyor ya da anlamak istemiyor. En iyisi onunla oturup adamakıllı konuşmak.

Bu metinde geçen altı çizili sözcük grubunun anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bundan önceki davranışlardan daha kötü olan durum
- B) Şimdiye kadar yapılmış olan davranışların tümü
- C) Gelmiş geçmiş en acemice yapılan davranış
- D) Yapılması planlanan davranışların en doğru olanı

6. Atlar, insanoğlunun sadık ve samimi dostları... Evcilleştirme zamanları tam olarak bilinmeyen bu hayvanların yetenekleri karşısında insan hayrete düşüyor.

Bu metinde altı çizili ifadelerin yerine sırasıyla aşağıdakilerin hangisi kullanılabilir?

- A) dürüst – candan – hünerleri – çıkmaza
- B) özverili – yakın – becerileri – olanaksızlığa
- C) güvenilir – içten – kabiliyetleri – şaşkınlığa
- D) itinalı – doğru – oyunları – dehşete

8. Öyle bir zaman gelir ki hayatıma nasıl dokunduğunu hatırlayıp hüzünlenirim.

Bu cümledeki altı çizili sözün cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Genelde sanatçılar, biraz gizemli olup insanlardan uzak durmayı tercih eder.
- B) Öykünün büyüklüğü, kısalığı, uzunluğu her zaman bir tartışma konusu oluyor.
- C) An olur, yanında dost bildiğin insanların hiçbir değerinin kalmadığını anlarsın.
- D) Namık Kemal, Türk edebiyatında yeniliklerin öncüsü olmuştur.

ABC

TEST

7

SÖZCÜKTE ANLAM

Atasözleri

1. • Ağaç yaprağıyla gürlür.
• Sakla samanı, gelir zamanı.
• Güneş balçıkla sıvanmaz.

Aşağıdaki cümlelerin hangisi bu atasözlerinden herhangi biriyle anlamca örtüşmez?

- A) Gereksiz görülen bir nesne, gelecekte gerekli olabilir.
B) İnsanların eğitimi, küçük yaşlarda daha kolay olur.
C) İnsan, işlerini dostlarından yardım alarak daha kolay yapar.
D) Herkesin bildiği gerçekler inkâr edilemez, mutlaka ortaya çıkar.

3. Osmanlı Devleti, Mısır Valisi'nin kendisine olan isyanını bastıramayınca başka bir düşmanı olan Rusya'dan yardım istemek zorunda kalmıştır. Bir Osmanlı sultanının Ruslardan yardım istemesi bazı çevreler tarafından yadırganır. Birtakım vezirler "Bu ne iştir?" diye mırıldanınca:

Sultan: "Ne yapalım, ----" demiş.

Bu metnin anlam bütünlüğünün sağlanması için boş bırakılan yere aşağıdaki atasözlerinden hangisi getirilmelidir?

- A) kaz gelecek yerden tavuk esirgenmez.
B) umut fakirin ekmeğidir.
C) çıkmadık candan ümit kesilmez.
D) denize düşen yılana sarılır.

2. Atalarımızın uzun denemelere ve gözlemlere dayanan deneyimlerini, düşünce ya da öğüt olarak veren kalıplaşmış sözcüklere "atasözü" denir. Türkçede farklı bölgelerde söylenmiş benzer ya da farklı anlamlar taşıyan birçok atasözü vardır. Örneğin ---- "Bir kişi kendi yakınlarına yardımcı olamaz." anlamında kullanılırken ---- "Bir kimse önce yakınlarına yararlı olur." anlamında kullanılmıştır. Yine bunların yanında ---- atasözü ise "İnsanlar başkalarına yaptıkları hizmetleri kendilerine yapamazlar." anlamında kullanılmıştır.

Bu metinde boş bırakılan yerlere aşağıdaki atasözlerinden hangisi getirilemez?

- A) Armut dalının dibine düşer.
B) Gün doğmadan neler doğar.
C) Mum dibine ışık vermez.
D) Terzi kendi söküğünü dikemez.

4. • Ağaç yaş iken eğilir.
• Damlaya damlaya göl olur.
• Dağ başından duman eksik olmaz.
• Altın pas tutmaz.

Aşağıdakilerden hangisi, bu atasözlerindeki altı çizili sözcüklerin karşıladığı anlamlardan biri değildir?

- A) Bilgi
B) Sıkıntı
C) İnsan
D) Birikim

5. Vakti zamanında Şam'da yaşayan bir köle varmış. Bu kölenin sesi çok güzelmış. Efendisi köleyi çarşıya gönderdiği zaman çarşı esnafı köleye sürekli türkü söyletirmiş. Yine günlerden bir gün çarşıya testi almaya giden köle, çarşı esnafının zorlamasıyla tüccarlarla Mısır'a giden bir kervana katılmış. Kervan, bir sene sonra Şam'a dönünce kölenin aklı başına gelmiş ve hemen bir testi satın alıp aceleyle efendisine testi götürmek için yola koyulmuş. Çok hızlı gittiği için ayağı taşa takılan köle, testi yere düşürmüş ve kırmış. Bu olayı duyan kölenin efendisi, bu durum için "----" demiş.

Bu metinde hikâyesi anlatılan atasözü aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Aslan yattığı yerden belli olur.
B) Ak akçe kara gün içindir.
C) Acele işe şeytan karışır.
D) Damlaya damlaya göl olur.

6. İnsan, hayatı boyunca acı tatlı birçok olayla karşılaşır ve bu olayların istediği gibi sonuçlanmasını bekler. Önemli olan hayatta başımıza gelen olumsuzlukların, telaş ve korkuya kapılmadan geçmesini beklemektir. Bunu yapabilen insan mutlaka amacına ulaşacak ve kazançlı çıkacaktır.

Bu metinde anlatılan durumu en iyi özetleyen atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Emek olmadan yemek olmaz.
B) Ak akçe kara gün içindir.
C) Yol yürümekle borç ödemekle tükenir.
D) Sabreden derviş, muradına ermiş.

7. İmparator penguenleri gibi penguen türleri çok soğuk hava şartlarına tek başlarına dayanamaz. Yaşama alanları aşırı soğuk olduğunda bu penguenler bir araya gelerek bir ısınma çemberi oluşturur. Böylece birbirlerini ısıtarak hayatta kalır. Penguenlerin oluşturdukları ısınma çemberi hareketlidir. Yani çemberin dışındaki penguenler zamanla içlere doğru ilerlerken iç kısımdaki penguenler dış kısma ilerler. Bu sayede çemberdeki bütün penguenler ısınır.

Bu metinde anlatılmak isteneni,

- I. Nerede birlik, orada dirlik.
II. Bir el bir eli yıkar, iki el bir yüzü yıkar.
III. Yaşın yanında kuru da yanar.
IV. Cefayı çekmeyen, sefanın kadrini bilmez.

en iyi açıklayan atasözleri hangileridir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve IV
D) III ve IV

8. • Fazla naz âşık usandırır.
• Ummadığın taş, baş yarar.
• Zahirenin (tahıl) ambarı sabanın ucundadır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisi bu atasözlerinden herhangi biriyle anlamca örtüşmez?

- A) Güzel bir sonuç elde etmek için işimize güzelce sarılmalıyız.
B) Bir konuda fazla diretmek karşıdaki insanı sıkır.
C) Arkadaşla gezip tozmak güzeldir ama ticaret dostluğu bozabilir.
D) Beklemediğin kimse muhteşem başarılar elde edebilir.